

OBOWIĄZKI PRZEDSIĘBIORCY GÓRNICZEGO W ŚWIELE PRZEPISÓW PRAWA W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA

- Łukasz Machniak – Akademia Górniczo-Hutnicza
- Maria Wojcieszak – Państwowy Instytut Geologiczny – PIB

W KIERUNKU KONCESJONOWANEGO WYDOBYCIA

- Prawo geologiczne i górnictwo,
- Ustawa o ochronie przyrody,
- Ustawa "OOŚ",
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Ustawa Prawo budowlane,
- Ustawa Prawo wodne,
- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- Ustawa o odpadach,
- Ustawa o odpadach wydobywczych,
- 10-tki Rozporządzeń wykonawczych.

WŁAŚCIWA REALACJA POPYT – PODAŻ

W normalnych warunkach popyt generuje podaż. W sektorze surowców skalnych zdolność podaży do reagowania na wzrost popytu jest jednak ograniczona wieloletnimi procedurami administracyjnymi, dlatego dostępność złóż może stać się czynnikiem ograniczającym realizację inwestycji lub sprzyjać działalności niekoncesjonowanej.

CO SPOTYKAMY PO DRODZE?

www.pgi.gov.pl

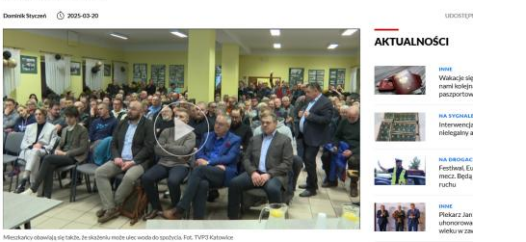
Lubelskie. Mieszkańcy przeciwko budowie kopalni odkrywkowej

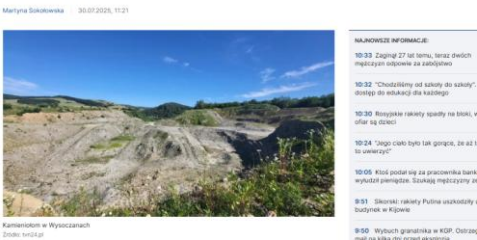
Granice stawiają granice kopalni. Mieszkańcy nie odpuszczają w walce przeciw inwestorowi

Burza wokół kopalni piasku. Mieszkańcy spotkali się z inwestorem

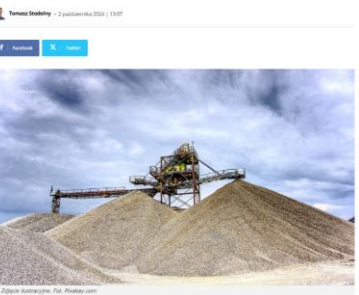
Boją się powrotu kopalni. "Kto będzie chciał odpoczywać w pyłe i przy odgłosie wybuchów?"

Żwirownia w Bobolinie. Protest mieszkańców przeciw budowie [WIDEO]

„Nie” dla żwirowni w GawłóWKu. Mieszkańcy gminy Drwinia i Bochnia protestują

KAMIENIOŁOM W JURCZYCHACH

TA INWESTYCJA ZNISZCZY NASZE ŻYCIE

CO 3 MINUTY
14 GODZIN NA DOBRĘ
8 DNI W TYGODNIU
30 LAT MINIMUM
PRZEZ GMINY: ŚWIERZAWA,
WÓJCIECHÓW, ZŁOTORYJA
PRZEJEDZAŁ BĘDZIE TIR.

Przyjdź na spotkanie informacyjne:
Sala widowiskowa przy Rynku w Świerzawie
piątek, 4 kwietnia, godz. 17:00

PODPISZ PETYCJĘ ONLINE: ZESKANUJ KOD QR LUB
WPISZ W BOKSIE "PETYCJA STOP DLA KAMIENIOŁOMU JURCZYCH"

JESZCZE NIE JEST ZA PÓŹNO!

"Chcemy puszczy nie pustyni". Protest przeciwko kopalni żwiru w otulinie Puszczy Knyszyńskiej

W Stanisławicach nie chcą żwirowni. Mieszkańcy sprzeciwiają się inwestycji niedaleko planowanej w zakolu Raby

Kopalnia melafiru w Sudetach chce poszerzyć działalność. Mieszkańcy mówią o patroszeniu Przełęczy Trzech Dolin

Jak nie chcecie żwirowni, to ona tu nie powstanie

CZEGO NIE SPOTYKAMY PO DRODZE?

Teorii eliminacji i prewencji
pierwotnych przyczyn?

LEGALNA ŚCIEŻKA

www.pgi.gov.pl

Zamierzenie
inwestycyjne

Uzyskanie
koncesji

Rekultywacja

Wydobycie ze złoża

Społeczeństwo/
Środowisko

Czy restrykcyjne prawo rzeczywiście przynosi zakładane korzyści ekologiczne, czy też generuje dodatkowe nieporozumienia i konflikty?

Ochrona złóż kopalin

OCHRONA ZŁÓŻ KOPALIN

Prawo ochrony środowiska art. 3 pkt 39

POWIERZCHNIA
ZIEMI I GLEBA

KOPALINY

WODY

POWETRZE

KLIMAT I WAR.
ATMOSFERYCZNE

FAUNA
I FLORA

KRAJOBRAZ

Ochrona zasobowa

Ochrona środowiskowa

Ochrona przestrzenno-
produkcyjna

Władztwo planistyczne

Art. 125. [Sposoby ochrony złóż kopalin]

1. Złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących.

2. Zasady ochrony udokumentowanych złóż kopalin określają przepisy ustawy - Prawo geologiczne i górnicze.

TERENY LEŚNE I GRUNTY CHRONIONE

Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych

- zmiany przeznaczenia gruntu
- dzierżawy
- dodatkowe opłaty

FORMY OCHRONY PRZYRODY

art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

- parki narodowe;
- rezerваты przyrody;
- parki krajobrazowe;
- obszary chronionego krajobrazu;
- obszary Natura 2000;
- pomniki przyrody;
- stanowiska dokumentacyjne;
- użytki ekologiczne;
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

EKSPLOATACJA UTRUDNIONA LUB NIEMOŻLIWA

NATURA 2000 – 1832 wyrobiska

OTULINA PARKU NARODOWEGO – 194 wyrobiska

OTULINA PARKU NARODOWEGO – 194 wyrobiska

www.pgi.gov.pl

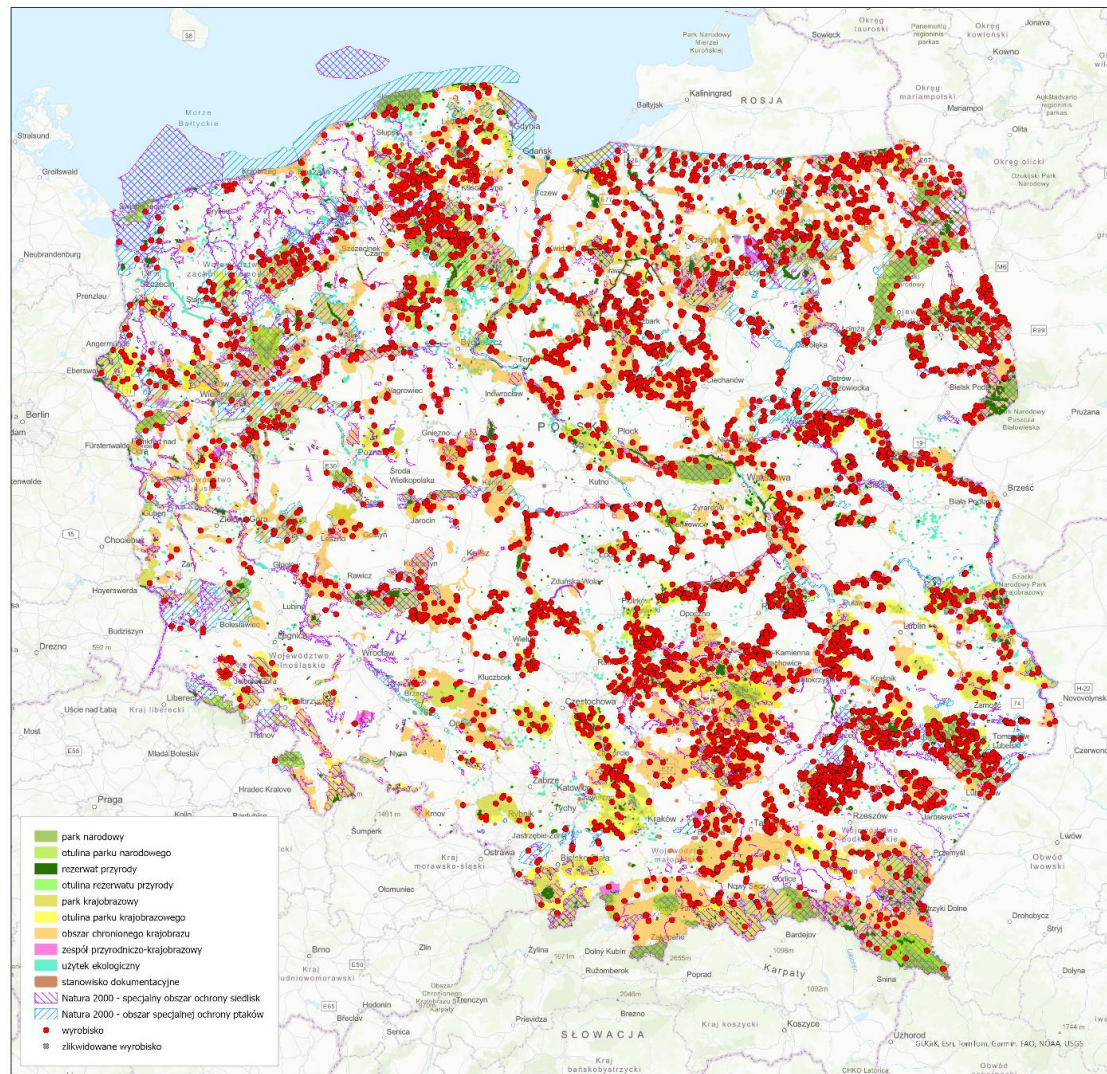
PARK NARODOWY – 5 wyrobisk

www.pgi.gov.pl

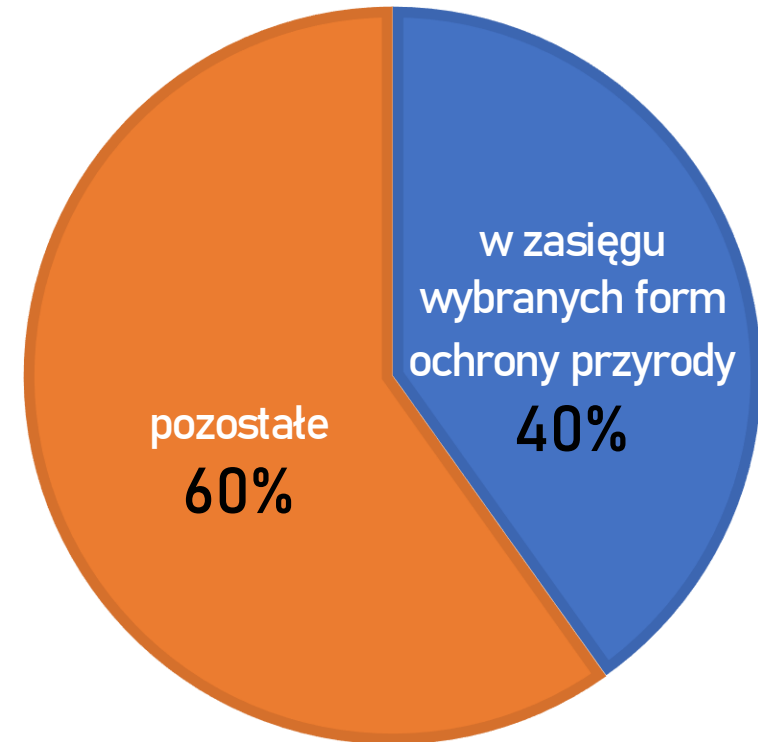

OBSZARY OCHRONY PRZYRODY

www.pgi.gov.pl

Liczba wyrobisk powstałych na skutek niekoncesjonowanej eksploatacji

ponad 5000 wyrobisk na obszarach chronionych

TERENY LEŚNE

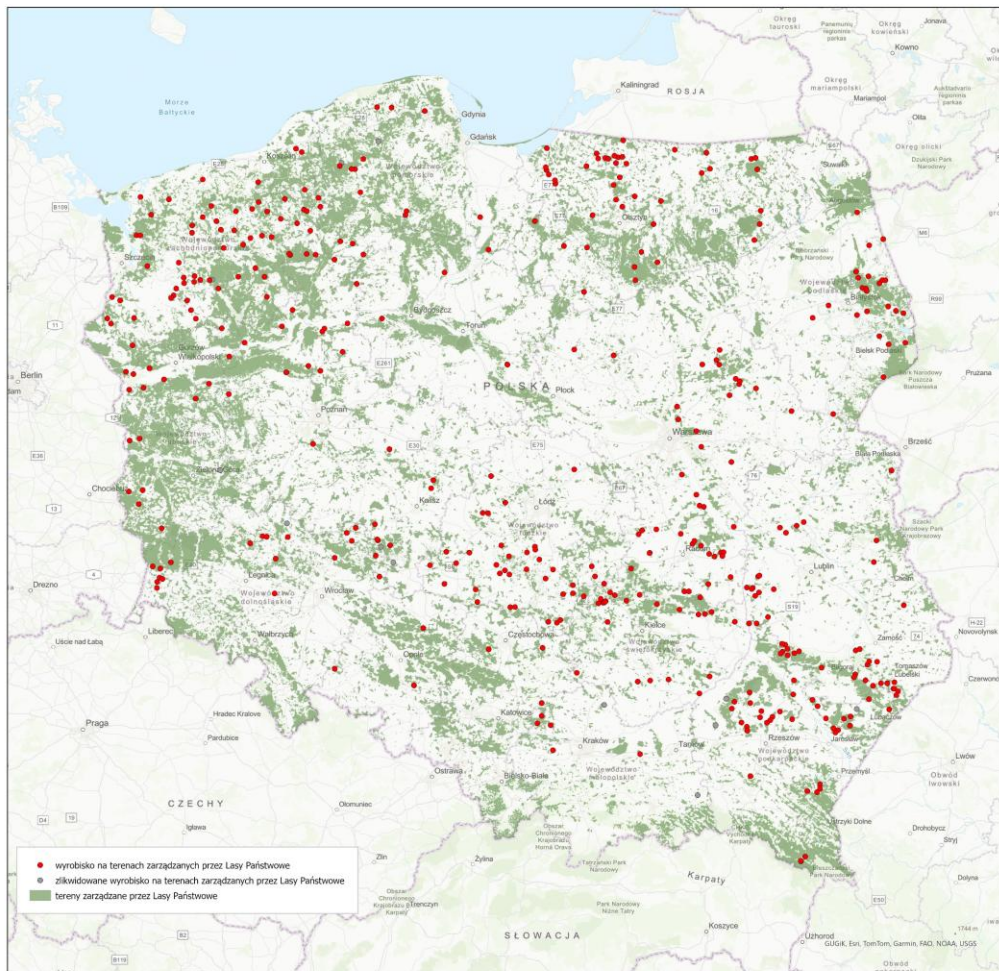
www.pgi.gov.pl

TERENY LEŚNE

TERENY LEŚNE

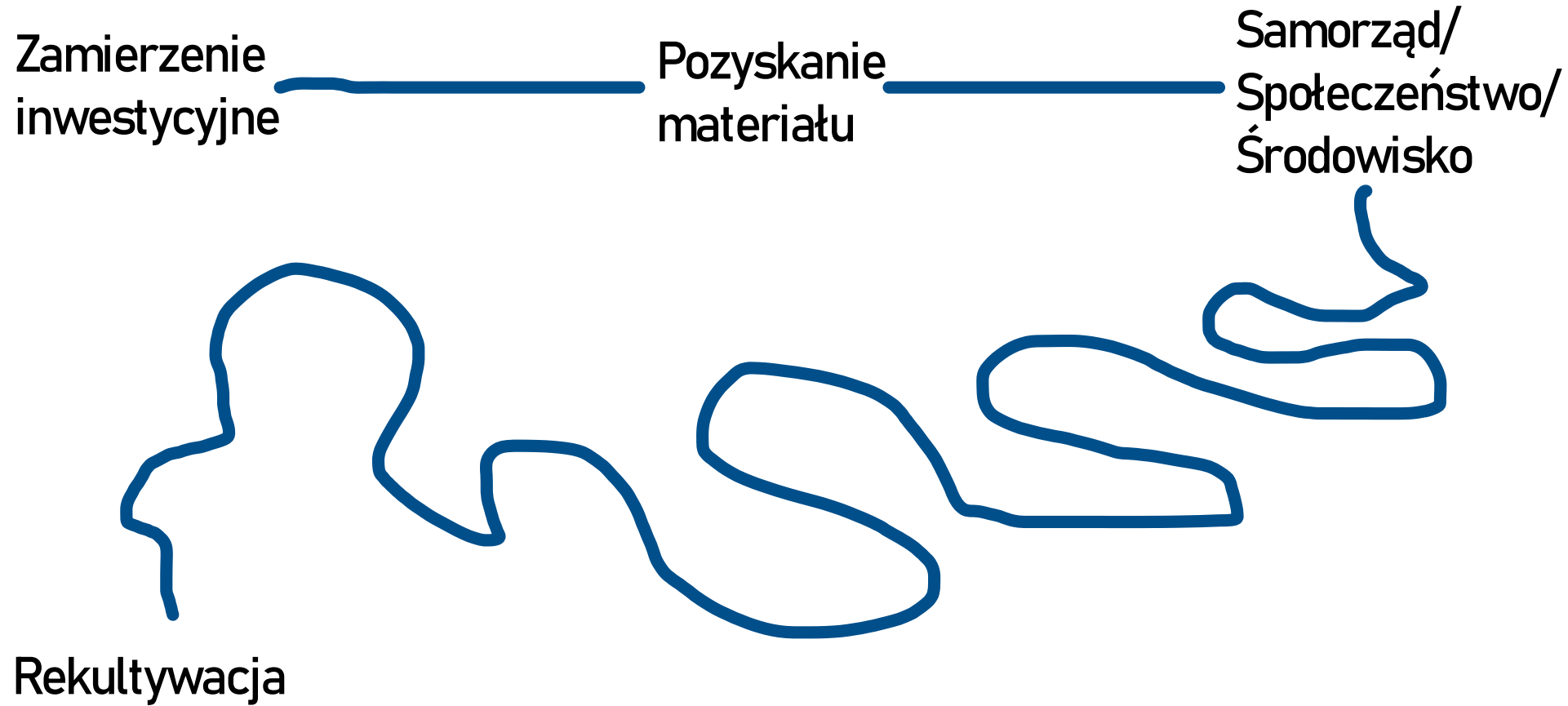

Wyroby w granicach lasów państwowych

GDLP	w tym eksploatowane	w tym odpady
401	212	91

POZAKONCESYJNA ŚCIEŻKA

www.pgi.gov.pl

POZAKONCESYJNA ŚCIEŻKA

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 106 k. p.a (Dz.U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.) oraz art. 80 ust. 5 w zw. z art. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r., poz. 633 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku Geologa Województwa działającego z up. Marszałka Województwa Śląskiego o zajęcie stanowiska w sprawie projektu robót geologicznych

postanawiam

negatywnie zaopiniować „*Projekt robót geologicznych w celu poszukiwania kruszywa*”

Z tekstu projektu robót wynika, że Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy z siedzibą w Warszawie planuje wykonać 5 otworów wiertniczych na terenie gminy Lipie i gminy Popów, a wyniki uzyskane podczas tych robót posłużą do rozpoznania warunków występowania kruszywa oraz wyznaczenia poziomych i pionowych granic obszarów prognostycznych, które posłużą do opracowania dokumentacji geologicznej innej niż dokumentacja geologiczna złoża kopaliny. Nie można jednak wykluczyć, że w przyszłości przeprowadzone badania zostaną wykorzystane do wykonania dokumentacji do eksploatacji kruszywa. Dotychczasowa eksploatacja złóż surowców mineralnych głównie kruszywa naturalnego na terenie gminy Lipie spowodowała dewastację gleb i krajobrazu. Jej pozostałością są wyrobiska w miejscowości Wapiennik, Lindów, Albertów. W niektórych wyrobiskach, w których zaniechano eksploatacji składowano na dziko odpady. Potencjalnym źródłem dewastacji środowiska, w tym krajobrazu naturalnego, są udokumentowane złoża kruszywa naturalnego położone na terenie gminy Popów i gminy Lipie oraz nowe obszary na których poszukiwane są złoża.

Wyrobiska powstałe
w wyniku nielegalnej
eksploatacji

Czy niekoncesjonowana eksploatacja jest zawsze nielegalna?

Inwestycja pod
pozorem

"Legalizacja"
wydobycia

INWESTYCJE POD POZOREM

www.pgi.gov.pl

Prawo wodne, Prawo budowlane

BRAK FORMALNOŚCI

- Przydomowy basen i oczko wodne o pow. do 50 m²

ZGŁOSZENIE WODNOPRAWNE 30 dni

- zbiornik wodny/staw do 1000 m² i 3 m głębokości, położony w całości na gruntach rolnych

ZGŁOSZENIE WODNOPRAWNE 30 dni I BUDOWLANE 21 dni

- zbiornik wodny/staw od 1000 m² do 5000 m² i 3 m głębokości, położony w całości na gruntach rolnych

ZGŁOSZENIE WODNOPRAWNE 30 dni I POZWOLENIE BUDOWLANE 65 dni

- zbiornik wodny/staw od 1000 m² do 5000 m² i 3 m głębokości, położony na gruntach innych niż rolne

POZWOLENIE WODNOPRAWNE 60 dni I POZWOLENIE BUDOWLANE 65 dni

- zbiornik wodny/staw o głębokości powyżej 3 m, bez względu na powierzchnię (poza basenami i oczkami wodnymi)
- każdy zbiornik wodny/staw o powierzchni powyżej 5000 m², bez względu na głębokość

Prawo Geologiczne i górnicze

KONCESJA
od 730 dni nawet do 3650 dni!!!

INWESTYCJE POD POZOREM

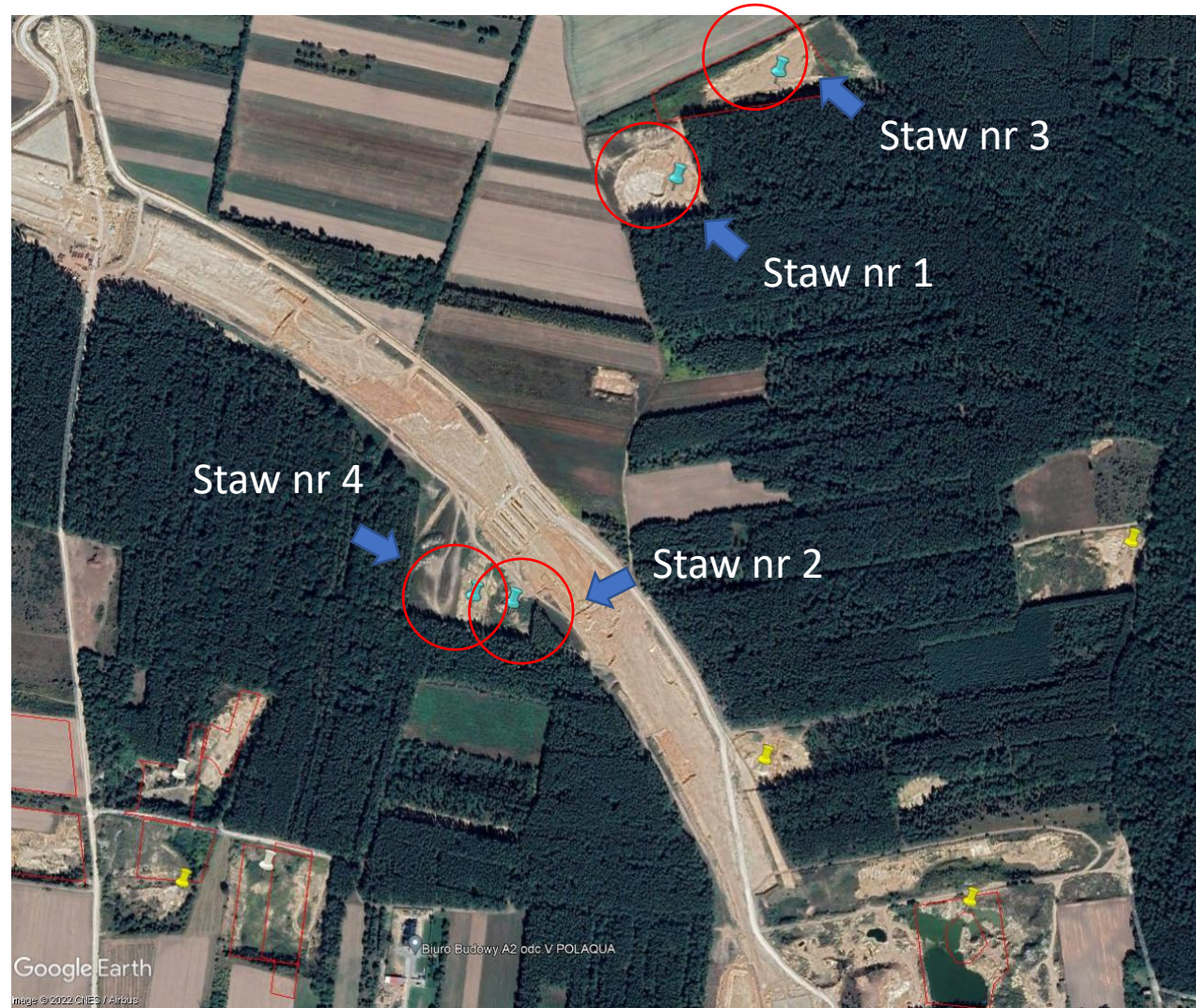
www.pgi.gov.pl

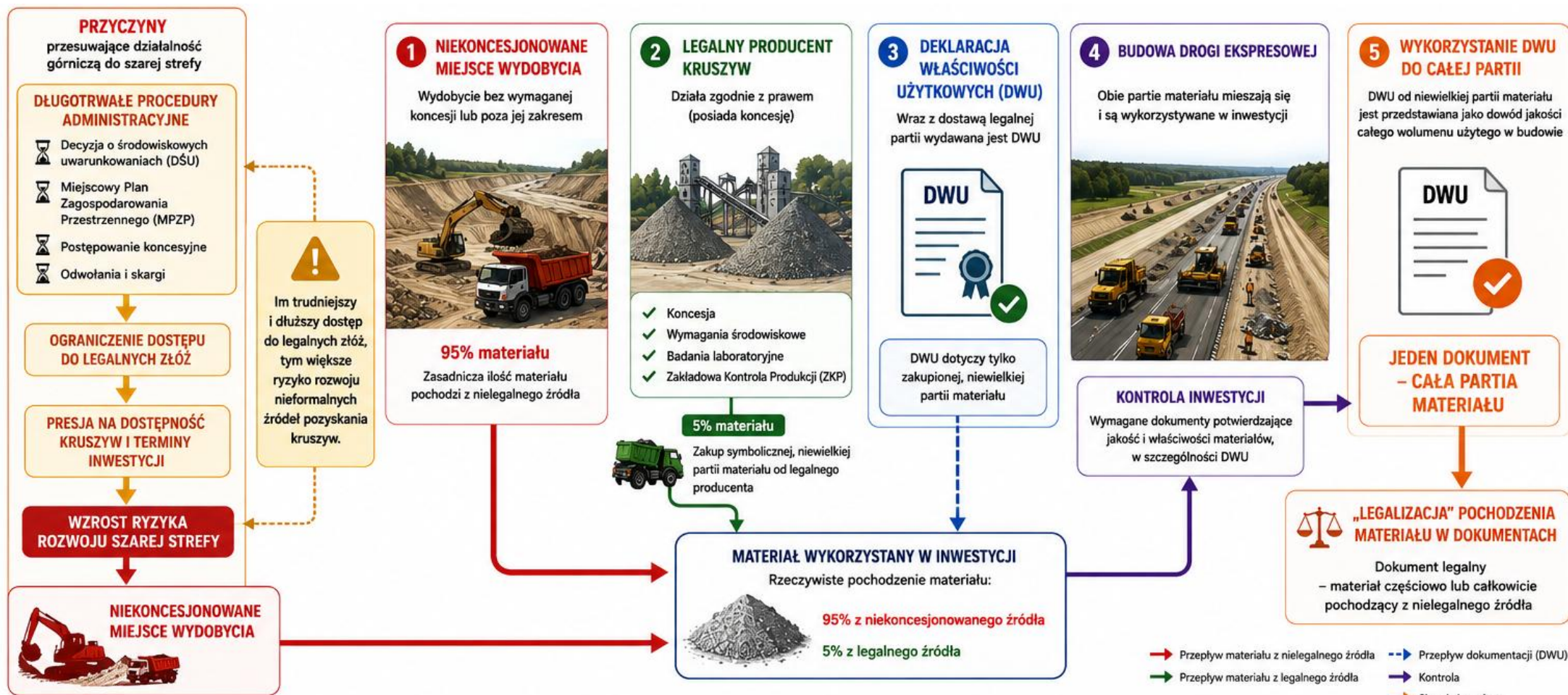
INWESTYCJE POD POZOREM

www.pgi.gov.pl

Budowa autostrady A2

LEGALIZACJA POZYSKIWANEGO MATERIAŁU

SKUTKI TEGO ZJAWISKA

NIEUCZCIWA KONKURENCJA

Legalni producenci
ponoszą koszty,
nielegalni – nie.

UTRATA IDENTYFIKOWALNOŚCI MATERIAŁU

Brak możliwości ustalenia
rzeczywistego źródła
i ilości materiału.

OSŁABIEŃIE KONTROLI RYNKU

Trudniejsze egzekwowanie
przepisów i nadzoru
nad jakością materiałów.

UWIARYGODNIENIE SZAREJ STREFY

Legalni przedsiębiorcy stają się
nieświadomym ogniwem
w łańcuchu szarej strefy.

STRATY LEGALNYCH PRODUCENTÓW

Ponoszą koszty badań, ochrony
środowiska, ZKP, koncesji,
a przegrywają z nielegalnymi.

DLACZEGO PROBLEM WYSTĘPUJE?

Przewlekłość
procedur
administracyjnych

Ograniczony
dostęp do
nowych źródeł

Presja terminów
realizacji
inwestycji

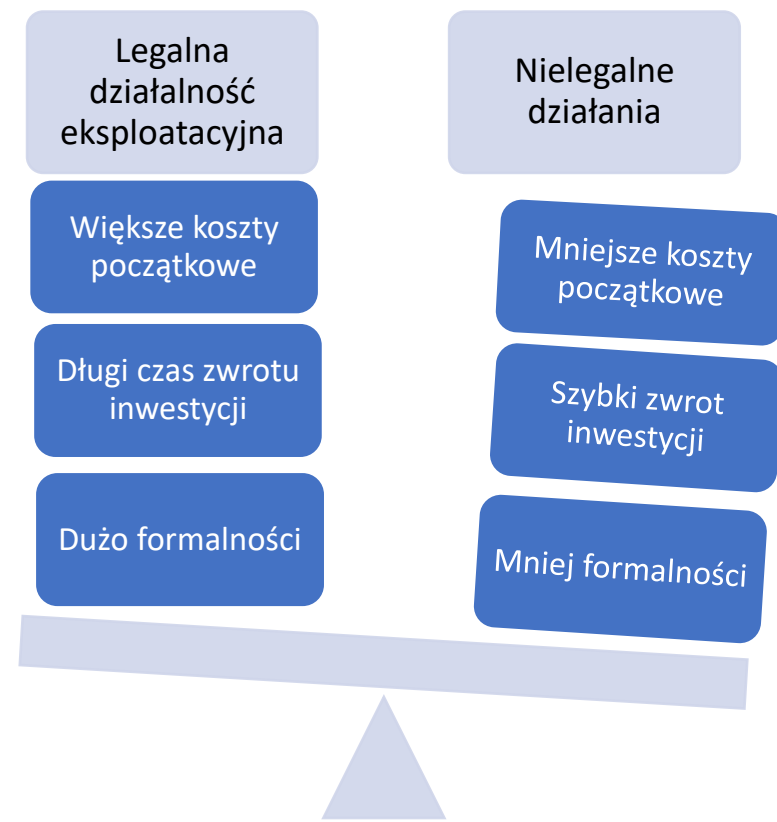

Rosnące
zapotrzebowanie
na kruszywa

Wysokie ryzyko
inwestycyjne
legalnej działalności

Czy istnieje przestrzeń i potrzeba do budowania trwałej współpracy międzyinstytucjonalnej oraz prowadzenia racjonalnego dialogu społecznego?

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

- Łukasz Machniak – Akademia Górniczo-Hutnicza
- Maria Wojcieszak – Państwowy Instytut Geologiczny – PIB

